

ΜΑΘΗΜΑ V, ΜΑΘΗΜΑ IX

ΚΕΙΜΕΝΑ

α) Silius Italicus, poëta epicus, vir clarus erat. XVII (septendecim) libri eius de bello Punico secundo pulchri sunt. Ultimis annis vitae suae in Campaniā se tenēbat. Multos in illis locis agros possidēbat.

β) Tarquinius Superbus, septimus atque ultimus regum, hoc modo imperium perdit. Filius eius Sextus Tarquinius pudicitiam Lucretiae, uxoris Collatīni laedit. Marītus et pater et Iunius Brutus eam maestam inveniunt. Illis femina cum lacrimis iniuriam aperit et cultro se ipsam interficit. Brutus ex vulnere dolōre magno cultrum extrahit et delictum punire parat.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A. Να μεταφράσετε στη Νέα Ελληνική τα αποσπάσματα.

Μονάδες 20

B.1. Να επιλέξετε τη σωστή ή τις σωστές απαντήσεις για κάθε ερώτηση:

α. Πού οφείλεται η συγγένεια της Λατινικής με την Ελληνική Γλώσσα; (3 σωστές απαντήσεις, 6 μονάδες)

- i. Στην κατάκτηση της Ρώμης από τους Έλληνες
- ii. Στην κοινή καταγωγή από την ινδοευρωπαϊκή γλωσσική οικογένεια
- iii. Στην κατάκτηση της ελληνικής Ανατολής από τους Ρωμαίους
- iv. Στον ρωμαϊκό αποικισμό
- v. Στα πολιτιστικά και γλωσσικά δάνεια του ελληνικού αποικισμού στην κεντρική και κάτω Ιταλία, από τη Νεάπολη και την Κύμη μέχρι τη Σικελία

β. Η σχέση του ρωμαίου λογοτέχνη με το ελληνικό πρότυπο είναι imitatio και aemulatio.

Τι σημαίνουν οι δύο όροι; (1 σωστή απάντηση, 2 μονάδες)

- i. Πιστή αντιγραφή ελληνικών προτύπων
- ii. Δημιουργική πρόσληψη των ελληνικών προτύπων και ανταγωνισμός
- iii. Απομάκρυνση από τα ελληνικά πρότυπα

γ. Ποιο είναι το πρώτο λογοτεχνικό είδος που ωριμάζει στη ρωμαϊκή λογοτεχνία; (1 σωστή απάντηση, 2 μονάδες)

- i. Το έπος
- ii. Η τραγωδία
- iii. Η κωμωδία

Μονάδες 10

B.2. Να επιλέξετε από τη στήλη Β τη λέξη που συγγενεύει ετυμολογικά με τη λατινική λέξη της στήλης Α.

A	B
1. epicus	i. ιππικός ii. επικολυρικός
2. septendecim	i. δεκάχρονος ii. σεντόνι
3. tenēbat	i. τανάλια ii. τέλος
4. modo	i. μουντός ii. μοντελισμός
5. femina	i. φορά ii. φεμινίστρια

Μονάδες 10

B.3. Ποια από τις λατινικές φράσεις αντιστοιχεί στο παρακάτω νεοελληνικό κείμενο ;
«Μετά από αυτό το θερμό επεισόδιο οι διπλωματικές σχέσεις των δύο χωρών διακόπηκαν και απαγορεύτηκε η προγραμματισμένη επίσκεψη του αξιωματούχου, διότι θεωρήθηκε ανεπιθύμητο πρόσωπο».

- i. urbi et orbi
- ii. a posteriori
- iii. persona non grata
- iv. tabula rasa
- v. de facto

Μονάδες 10

B.4. Να αντιστοιχίσετε τις λατινικές λέξεις της Α' στήλης με τη γραμματική τους αναγνώριση στη Β' στήλη. Για τον ακριβέστερο εντοπισμό του γραμματικού τύπου που ζητείται, λάβετε υπόψη σας, όπου το κρίνετε αναγκαίο, τη συντακτική του θέση στο εξεταζόμενο κείμενο. Στη Β' στήλη δύο χαρακτηρισμοί περισσεύουν.

A'	B'
1. poēta	i. γενική πληθυντικού ουσιαστικού γ' κλίσης
2. libri	ii. ονομαστική ενικού ουσιαστικού γ' κλίσης
3. Campaniā	iii. ονομαστική ενικού ουσιαστικού α' κλίσης
4. illis	iv. Ονομαστική πληθυντικού ουσιαστικού α' κλίσης
5. locis	v. αιτιατική ενικού ουσιαστικού β' κλίσης
6. regum	vi. αιτιατική πληθυντικού ουσιαστικού γ' κλίσης
7. imperium	vii. ονομαστική πληθυντικού ουσιαστικού β' κλίσης
8. uxōris	viii. αφαιρετική πληθυντικού ουσιαστικού β' κλίσης
9. pater	ix. αφαιρετική πληθυντικού αντωνυμίας
10. eam	x. γενική ενικού ουσιαστικού γ' κλίσης
	xi. αφαιρετική ενικού ουσιαστικού α' κλίσης
	xii. αιτιατική ενικού αντωνυμίας

Μονάδες 15

B.5. Αφού επιλέξετε από τη στήλη Β' τη γραμματική αναγνώριση που αντιστοιχεί στο ρήμα της στήλης Α', να συμπληρώσετε τον γραμματικό τύπο που ζητείται στη στήλη Γ'.

A'	B'	Γ'
a. tenēbat	i. γ ενικό οριστικής ενεστώτα ρήματος γ συζυγίας	β ενικό οριστικής παρακειμένου

b. perdit	ii. γ πληθυντικό οριστικής ενεστώτα ρήματος δ συζυγίας	α ενικό οριστικής παρατατικού
c. inveniunt	iii. γ ενικό οριστικής παρατατικού ρήματος β συζυγίας	ίδιο πρόσωπο οριστικής μέλλοντα
d. aperit	iv. γ ενικό οριστικής ενεστώτα ρήματος α συζυγίας	Απαρέμφατο ενεστώτα
e. parat	v. γ ενικό οριστικής ενεστώτα δ συζυγίας	α πληθυντικό οριστικής υπερσυντελικού

Μονάδες 15

B.6. α) Να συμπληρώσετε τον παρακάτω πίνακα με τα Αντικείμενα των Ρημάτων που δίνονται:

ΡΗΜΑΤΑ	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ
1. possidēbat	
2. perdit	
3. laedit	
4. inveniunt	
5. aperit	

(Μονάδες 10)

β) Η αυτοπάθεια στα Λατινικά εκφράζεται είτε με την κτητική αντωνυμία *suus-a-um* είτε με την προσωπική *se*. Η κτήση χωρίς αυτοπάθεια στο γ' πρόσωπο εκφράζεται με τις πλάγιες πτώσεις της αντωνυμίας *is, ea, id*.

Να εντοπίσετε στα παραπάνω αποσπάσματα τρεις περιπτώσεις αυτοπάθειας και δύο περιπτώσεις κτήσης χωρίς αυτοπάθεια.

(Μονάδες 10)

Μονάδες 20